

куренції на світовому рівні; 6) неефективність сформованої на теренах нашої держави системи управління господарством; 7) корумпованість бюрократії; 8) внутрішньодержавне реформаційне середовище та інші.

ЛІТЕРАТУРА

1. Процевський О. І. Методологічні засади трудового права: моногр. Харків: ХНАДУ, 2014. 259 с.
2. Національна тристороння угода про зайнятість та робочі місця «Підвищення рівня зайнятості – ключ до посилення соціального захисту населення шляхом зростання економіки» від 01.06.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001739-12>

REFERENCES

1. Protsevskiy O. I. (2014). Metodolohichni zasady trudovoho prava. Kharkiv: KhNADU [in Ukrainian].
2. Natsionalna trystoronnia uhoda pro zainiatist ta robochi mistsia «Pidvyshchennia rivnia zainiatosti – kliuch do posylennia sotsialnoho zakhystu naselennia shliakhom zrostannia ekonomiky» vid 01.06.2012 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001739-12> [in Ukrainian].

Глібко Сергій Васильович

*директор НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку
НАПРН України, доцент кафедри господарського права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

СИСТЕМНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР ТА ЇХ ВЗАЄМОДІЯ В ДОНЕЦЬКОМУ РЕГІОНІ

У роботі розглянуті питання формування регіональної інноваційної системи про відсутність більшості елементів та засобів господарсько-правового регулювання економіки Донецького регіону.

Ключові слова: регіональна інноваційна система, інноваційні організації, наукові установи, бізнес-інкубатори.

Hlibko Serhii

*Associate Professor of Yaroslav Mudryi National Law University,
Head of the Scientific and Research Institute of Providing Legal
Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine*

SYSTEMICITY OF INNOVATIVE STRUCTURES AND THEIR INTERACTION IN THE DONETSK REGION

The paper considers the formation of a regional innovation system on the absence of most elements and means of economic and legal regulation of the economy of the Donetsk region.

Keywords: regional innovation system, innovation organizations, scientific institutions, business incubators.

Робота спрямована на визначення елементів інноваційної інфраструктури та системи, потенціал яких може бути використаний для відновлення інноваційної економіки регіону та встановлення напрямів господарсько-правового регулювання поставленого завдання.

Специфіка регіональної економіки в Донецькій області потребує особливої уваги та застосування окремих підходу системного аналізу. Згідно з законом, необхідний та достатній для забезпечення автоспроможної системи набір спеціальних елементів, що запускає систему повинен включати робочий орган, передавальний орган або трансмісію, перетворювач, джерело потоків, систему управління, інформаційну систему [1].

Нами зверталася увага на необхідність встановлення господарських зв'язків з такими елементами національної та регіональних інноваційних систем (далі - НІС та РІС) наукові парки [2], учасниками мережі трансферу технологій [3].

Що стосується мети регіональної інноваційної системи, то кожен з її учасників планує одержати від інших певні послуги, кошти, адміністративні послуги, інше. Як відмічається, суб'єкт покладає на систему управління задачу досягнення мети з належною якістю процесів, які існують в цій системі. В політичних і державних системах роль управління здійснюють: зміна структури організа-

ції, правові норми, можливість варіювання потоками інформації, особистісні властивості керівників. У фінансових системах спектр впливів визначається податками і відрахуваннями, митними правилами, механізмами ліцензування, правилами поведінки з банками [4, с. 110].

Аналізуючи нормативно-правові акти слід звернути увагу на Державну стратегію регіонального розвитку України на період до 2020 року, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 (далі – Стратегія), яка визначає основний вектор розвитку регіонів та встановлює інтегрований підхід до формування і реалізації державної регіональної політики, що передбачатиме поєднання таких складових частин: 1) підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів шляхом оптимізації і диверсифікації структури економіки, забезпечення ефективної спеціалізації регіонів з пріоритетним використанням власного ресурсного потенціалу; 2) досягнення рівномірного та збалансованого розвитку територій, розвиток міжрегіонального співробітництва, запобігання поглибленню соціально-економічних диспропорцій; 3) застосування єдиних підходів до формування і реалізації політики регіонального розвитку, створення єдиної системи стратегічного планування та прогнозування розвитку держави і регіонів, оптимізація системи територіальної організації влади [5].

Сучасний стан соціально-економічного розвитку Донецького регіону характеризується недостатнім рівнем ефективності використання інноваційного ресурсного потенціалу, наслідком чого є створення факторів [6], які негативно характеризують розвиток регіональної інноваційної системи та конкурентоспроможності національної економіки, в той час як реальні економічні умови вимагають динаміки інноваційної діяльності та ефективної організації функціонування інноваційної інфраструктури [7].

Формування конкурентоспроможного потенціалу [8] Донецького регіону є одним з найважливіших напрямів держави, реалізація цього завдання пов'язана із створенням та розвитком конкурентних переваг, у тому числі на основі інноваційного розвитку та забезпеченням інвестиційної привабливості регіону.

При цьому, Донецький регіон, шляхом реалізації відповідних повноважень місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, розробив відповідну стратегію інноваційного розвитку, заходи її реалізації, враховуючи ресурсні можливості наявного інноваційного потенціалу [9]. Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року [10] (далі – Стратегія) розроблена на виконання Закону України «Про засади державної регіональної політики», відповідно до Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2015 року № 932 (із змінами).

Розглянемо функції деяких учасників регіональної інноваційної системи, які декларують свою діяльність в сфері інноваційних відносин. Департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин Донецької обласної державної адміністрації основною функцією якого є розробка та реалізація проектів за фінансової підтримки міжнародних організацій на території області. ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» - ДВНЗ «ПДТУ», який має бізнес-інкубатор як структурний підрозділ. Головним завданням якого є практичне навчання студентів ПДТУ основам підприємництва, менеджменту і маркетингу в малому бізнесі. Основоположною функцією є проведення маркетингових досліджень. В ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» також відкрито Маріупольський Центр інноваційного підприємництва, який створений за підтримки USAID для залучення викладацької та студентської громади Маріуполя до сучасних форм підприємництва.

Наведені приклади свідчать про започаткування передових ініціатив з формуванням компетенції окремих елементів регіональної інноваційної системи, але такі точечні зміни без державної підтримки формування зв'язків в регіональній інноваційній системі та зможуть досягти відповідного ефекту. В цьому випадку необхідно врахування таких поглядів та відображення їх в нормативно-правових актах: розуміння того, що регіональна інноваційна система є обов'язковою

підсистемою НІС [11]. Також необхідно враховувати на структурування РІС, що також відмічається автором [12].

Також необхідно звернути увагу на регіональні наукові установи, які можуть впливати на економіку, хоча на сайті Донецької обласної державної адміністрації їх відмічено тільки 8 інституцій [13].

Викладені обмежені елементи регіональної інноваційної системи в Донецькому регіоні свідчать про необхідність стратегічного планування в нормативно-правових актах розвитку інноваційних структур, інфраструктури та реформування підприємства, яке стосується компетенції місцевих органів влади в цій сфері. У зв'язку з цим, слід наголосити, що з позицій системного підходу, регіональне стратегічне управління як цілеспрямована діяльність місцевих органів державної влади, по своєму змісту повинна включати наступні види стратегій:

- соціально-економічну, орієнтовану на збільшення валового регіонального продукту, стійкий розвиток економічного потенціалу регіону, забезпечення його безпеки і збалансованості ринку праці, згладжування різниць у рівні і якості життя між різними регіонами і групами населення, створення умов для ефективної праці й розвитку особистості у всіх соціальних групах;

- демографічну, пов'язану з раціоналізацією природного ресурсу населення і його міграції, як на міжрегіональному, так і на внутрішньорегіональному рівні;

- науково-технічну й освітню, спрямовану на формування й розвиток регіональних центрів створення і поширення критично важливих технологій;

- конкурентну, спрямовану на розвиток конкурентних переваг регіону, що забезпечують додатковий притік висококваліфікованих людей на дану територію, а також капіталів, що сприяють її розвитку [10].

ЛІТЕРАТУРА

1. Основы теории систем и системного анализа: учеб. пособ. / Ю. И. Бурименко, Л. В. Галан, И. Ю. Лебедева, А. Ю. Щуровская. Одесса: ОНАС им. А. С. Попова, 2015. 136 с.

2. Glibko, S. Legal Regulation of Scientific Park Activity as a National Innovation System Subject. In *Jurysprudencja II. Mind the Gaps. Economical Aspects in the Legal Thinking* (pp. 33-51). Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

3. Novikov, Y., & Glibko, S. (2018). Legal Relations between Participants in a Technology Transfer Network. *Mind the Gaps. Economical Aspects in the Legal Thinking*, 151-166.

4. Основы теории систем и системного анализа: учеб. пособ. / Ю. И. Бурименко, Л. В. Галан, И. Ю. Лебедева, А. Ю. Щуровская. Одесса: ОНАС им. А.С. Попова, 2015. 136 с.

5. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.

6. Подрез-Ряполова І. В. До питання реалізації економічної політики держави в сфері формування регіональної інноваційної системи. *Сучасні проблеми розвитку права та економіки в інноваційному суспільстві*: зб. наук. праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (20 березня 2020 року). Велико-Тирново, Болгарія: ACCESS PRESS, 2020. С. 160-165.

7. Подрез-Ряполова І. В. Регіональний інноваційний потенціал: шляхи стимулювання та перспективи розвитку. *Регіональні інноваційні ініціативи : завдання та шляхи вирішення*: зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу (5 квітня 2019 року). Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. С. 92-96.

8. Шутенко В. О., Городиський Т. І. Інноваційний потенціал регіону: теоретичний аспект. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/9773/1/82.pdf>.

9. Макаренко М. В. Оцінка інноваційного потенціалу як інструмент управління інноваційним розвитком регіону. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2011. № 3. С. 62–71.

10. Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року, затверджена Розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації 17.02.2020 № 147/5-20. URL: <https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/strategy/strategy2027/2020/20.03.2020/Strategy-2027.pdf>

11. Hlibko, S. (2019). Legal issues of the formation and functioning of the national innovation system in Ukraine. *Acta Innovations*.

12. Глібко С. В., Подрез-Ряполова І. В. Формування регіональної інноваційної системи в сучасних умовах. *Сучасні проблеми розвитку права та економіки в інноваційному суспільстві*: матеріали інтернет-конференції, Харків, 2019. С. 36-39.

REFERENCES

1. Osnovy teorii sistem i sistemnogo analiza. (2015). Yu. I. Burimenko. L. V. Galan. I. Yu. Lebedeva. A. Yu. Shchurovskaya (Eds.). Odessa: ONAS im. A. S. Popova [in Russian].
2. Glibko, S. Legal Regulation of Scientific Park Activity as a National Innovation System Subject. In Jurysprudencja 11. *Mind the Gaps. Economical Aspects in the Legal Thinking*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 33-51 [in English]
3. Novikov, Y., Glibko, S. (2018). Legal Relations between Participants in a Technology Transfer Network. *Mind the Gaps. Economical Aspects in the Legal Thinking*, 151-166 [in English]
4. Osnovy teorii sistem i sistemnogo analiza. (2015). Yu. I. Burimenko. L. V. Galan. I. Yu. Lebedeva. A. Yu. Shchurovskaya (Eds.). Odessa: ONAS im. A. S. Popova [in Russian].
5. Derzhavna stratehiia rehionalnogo rozvytku na period do 2020 roku: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 6 serpnia 2014 r. № 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF> [in Ukrainian].
6. Podrez-Riapolova I. V. (2020). Do pytannia realizatsii ekonomichnoi polityky derzhavy v sferi formuvannia rehionalnoi innovatsiinoi systemy. *Suchasni problemy rozvytku prava ta ekonomiky v innovatsiinomu suspilstvi: zb. nauk. prats za materialamy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (20 bereznia 2020 roku) - Modern problems of law and economics development in an innovative society: a collection of scientific papers based on the materials of the International scientific-practical conference*, Velyko-Tyrnovo, Bolhariia: ACCESS PRESS, 160-165 [in Ukrainian].
7. Podrez-Riapolova, I. V. (2019). Rehionalnyi innovatsiinyi potentsial: shliakhy stymuliuвання ta perspektyvy rozvytku. *Rehionalni innovatsiini initsiatyvy: zavdannia ta shliakhy vyrishennia: zb. nauk. pr. za materialamy kruhloho stolu (5 kvitnia 2019 roku) - Regional innovation initiatives: tasks and solutions: a collection of scientific papers on the materials of the second round table*, Kharkiv: NDI PZIR NAPrN Ukrainy, 92-96 [in Ukrainian].
8. Shutenko V. O., Horodyskyi T. I. Innovatsiinyi potentsial rehionu: teoretychnyi aspekt. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/9773/1/82.pdf> [in Ukrainian].
9. Makarenko M. V. (2011). Otsinka innovatsiinoho potentsialu yak instrument upravlinnia innovatsiynym rozvytkom rehionu. *Marketynh i menedzhment innovatsii – Marketing and innovation management*, 3, 62–71 [in Ukrainian].

10. Stratehiia rozvytku Donetskoi oblasti na period do 2027 roku, zatverdzhena Rozporiadzhenniam holovy oblderzhadministratsii, kerivnyka oblasnoi viiskovotsyvilnoi administratsii 17.02.2020 № 147/5-20. URL: <https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/strategy/strategiy2027/2020/20.03.2020/Strategy-2027.pdf> [in Ukrainian].

11. Hlibko, S. (2019). Legal issues of the formation and functioning of the national innovation system in Ukraine. *Acta Innovations* [in English].

12. Hlibko S. V., Podrez-Riapolova I. V. (2019). Formuvannia rehionalnoi innovatsiinoi systemy v suchasnykh umovakh. *Suchasni problemy rozvytku prava ta ekonomiky v innovatsiinomu suspilstvi: materialy internet-konferentsii - Modern problems of development of law and economy in the innovative society: materials of the Internet conference*, Kharkiv, 36-39 [in Ukrainian].

Гомон Марина Володимирівна

*молодший науковий співробітник НДІ правового забезпечення
інноваційного розвитку НАПрН України
ORCID: 0000-0002-1075-408X*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Наукова робота присвячена аналізу венчурного фінансування в країнах світу та Україні. Обґрунтована необхідність державного стимулювання венчурного бізнесу.

Ключові слова: венчурне фінансування, венчурний бізнес, інноваційні підприємства, інноваційні проекти.

Homon Maryna

*Junior Researcher of the Research Institute of Providing Legal
Framework for the Innovate Development of NALS of Ukraine*

PROSPECTS OF VENTURE FINANCING DEVELOPMENT IN UKRAINE